

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Ársreikningur

2018

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Kjarna

650 Laugar

kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Þingeyinga

Ársreikningur

2018

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjáryfirlit	8
Yfirlit um sjóðstreymi	9
Skýringar	10-26

Skýrsla stjórnar

Ársreikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. fyrir árið 2018 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi 2018 nam hagnaður ársins 153,2 millj. kr. eftir skatta, samanborið við 52,1 millj. kr. hagnað 2017. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 8.864 millj. kr. og hafa aukist um 5,9% frá fyrra ári. Bókfært eigið fé í lok árs er 881 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var í lok árs 2018 17,71% en var 17,88% í árslok 2017. Samkvæmt lögum er lágmarks eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja 8%. Fjármálaeftirlitið lauk á árinu 2016 mati á eiginfjárbörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er eiginfjárfæringar skv. því mati 11,94%. Fjármálaeftirlitið hefur tekið ákvörðun um álagningu eiginfjárafka á fjármálafyrirtæki. Heildar eigið fé Sparisjóðs Suður-Þingeyinga skal samkvæmt nýjustu álagningu vera 17,69% frá 1. janúar 2018, 18,19% frá 15. maí 2019, 19,19% frá 1. janúar 2020 og 19,44% frá 1. febrúar 2020. Hluti eiginfjárafkanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum.

Í árslok 2018 var Tryggingasjóði sparisjóða slitið og skiptust eignir hans á milli starfandi sparisjóða. Tekjufærsla Sparisjóðs Suður-Þingeyinga nam 94,7 millj. kr. Áfram var mikil aukning á útlánum á árinu eða um tæp 18% en árið áður höfðu útlán aukist um 28% á meðan innlán jukust um 6% og rúm 20% árið áður.

Stjórn sjóðsins leggur til 3% hækkun á nafnverði stofnfjár til samræmis við verðlagshækkunar og að greiddur verði 4% arður af stofnfé á árinu 2019 vegna rekstrarársins 2018. Um frekari ráðstöfun hagnaðar á tímabilinu og aðrar breytingar á eiginfjárreikningum er vísað til ársreiknings.

Helstu rekstraráherslur á árinu 2018 og framtíðarhorfur

Megináherslur í rekstri sparisjóðsins á árinu 2018 voru sem fyrr þjónusta við einstaklinga og fyrirtæki á starfssvæði hans. Áfram var unnið að uppgjöri vanskila á árinu og endurmati á eignasafni sjóðsins.

Mikil endurnýjun hefur átt sér stað í upplýsingateknikerfum sparisjóðanna. Hluti kerfanna var endurnýjaður 2017 í samstarfi við Libra ehf. og eru þau kerfi komin í fulla notkun. Önnur kerfi hafa þarfnast uppfærslu og er nú unnið að endurnýjun heimabankalausnar, afgreiðslukerfis, hraðbankakerfis og skrifstofulausna í samstarfi við Origo hf. Smíði og innleiðing þeirra kerfa hefur staðið yfir frá því á vormánuðum síðasta árs og innleiðing þeirra í byrjun þessa árs. Þá liggur fyrir að Reiknistofa bankanna mun skipta út grunnkerfum og mun sjóðurinn taka upp greiðslu- og innlánskerfi hennar. Að þessum breytingum loknum hafa flest þau upplýsingateknikerfi sem sparisjóðurinn þarfnast verið endurnýjuð. Öll ný kerfi eru nýtt af fleiri fjármálafyrirtækjum en sparisjóðunum sem ætti að leiða til hagkvæmni og rekstraröryggis.

Stjórnarhættir

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga starfar í samræmi við ákvæði laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og hefur staðfest stjórnaryfirlýsingu vegna ársins 2018. Yfirlýsingin byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út í maí 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fer með æðsta vald í málefnum sparisjóðsins milli aðalfunda. Hlutverk stjórnar er nánar tilgreint í reglum um störf stjórnar og sparisjóðsstjóra sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is. Þar kemur fram að meginhlutverk stjórnar sparisjóðsins eru:

- Að bera ábyrgð á rekstri sparisjóðsins.
- Að móta stefnu, setja markmið og áhættuviðmið í rekstri.
- Að stuðla að rekstrarhæfi hans og hafa eftirlit með stjórnendum hans.
- Að gæta hagsmuna stofnfjáraðila og stuðla að uppbyggingu og uppvexti á sínu starfssvæði.
- Að setja sér starfsreglur og leggja mat á eigin störf.

Skýrsla stjórnar

Hjá sparisjóðnum starfar endurskoðunar- og áhættunefnd. Hlutverk hennar er m.a. að leitast við að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga til að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á gæði fjármálaupplýsinganna og störf endurskoðenda. Nefndin skal einnig sinna ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn sparisjóðsins m.a. vegna mótunar áhættustefnu og áhættuvilja sjóðsins.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga telur góða stjórnarhætti vera forsendu traustra samskipta stofnfjáraðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila en stjórnarháttum er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is.

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er ársreikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2018, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2018.

Jafnframt er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að ársreikningur og skýrsla stjórnar geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Suður-Þingeyinga staðfesta hér með ársreikning fyrir árið 2018 með undirritun sinni og leggur stjórn til við aðalfund að hann verði samþykktur.

Laugum, 26. mars 2019

Í stjórn

Þóris Friðriksson

Veinhard Þeyrnissar

Helsi Hólmsson

Ragur Þ. M.

R. Mjós.

Sparisjóðsstjóri

Crestur Sigf.

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og stofnfjárhafa Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sparisjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábending

Án þess að gera fyrirvara við álit okkar viljum við vekja athygli á umfjöllun um eiginfjárlutfall sjóðsins í skýringu nr. 20 í ársreikningnum. Þar kemur fram að reiknað eiginfjárlutfall sjóðsins var 17,71% í árslok 2018 en það er yfir þeirri 17,69% kröfu sem Fjármálaeftirlitið hefur sett sjóðnum með þeim eiginfjárlutfalli sem þá höfðu tekið gildi. Eiginfjárlutfall hafa hækkað í áföngum og mun heildareiginfjárlutfall sjóðsins hækka aftur frá 15,5 2019 í 18,19%. Nánar er fjallað um eiginfjárlutfall sjóðsins og viðbrögð stjórnenda í skýringum.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda hér að neðan. Við erum óháð Sparisjóði Suður-Þingeyinga í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og sparisjóðsstjóra á ársreikningnum

Stjórn og sparisjóðsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og sparisjóðsstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og sparisjóðsstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sparisjóðs Suður-Þingeyinga. Ef við á skulu stjórn og sparisjóðsstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna var ákveðið að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og sparisjóðsstjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðra endurskoðenda

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við faglegri tortryggni í gegnum endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi aðgerðir:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sparisjóðsins.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Akureyri, 26. mars 2019

Enor ehf.

Niels Guðmundsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Vaxtatekjur		603.588	522.836
Vaxtagjöld		(213.938)	(185.325)
Hreinar vaxtatekjur	4	389.650	337.511
Þjónustutekjur		45.323	41.461
Þjónustugjöld		(13.809)	(15.166)
Hreinar þjónustutekjur	5	31.515	26.295
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	94.569	(40)
Gengismunur		5.124	663
Aðrar rekstrartekjur	7	8.733	11.877
		108.426	12.500
Hreinar rekstrartekjur		529.591	376.306
Laun og launatengd gjöld	8	(117.419)	(98.125)
Annar rekstrarkostnaður	9	(179.759)	(167.420)
Afskriftir rekstrarfjármuna	15	(12.391)	(7.511)
		(309.569)	(273.055)
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(26.661)	(37.872)
Hagnaður fyrir skatta		193.361	65.378
Tekjuskattur	10	(40.118)	(13.230)
Hagnaður ársins		<u>153.243</u>	<u>52.149</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr.	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		1.858.085	2.496.544
Kröfur á lánastofnanir		170.035	79.452
Útlán og kröfur	12	6.655.209	5.605.136
Skuldabréf	13	394	573
Hlutabréf	13	22.027	13.013
Fastafjármunir til sölu	14	0	70.000
Óefnislegar eignir	15	28.376	10.332
Rekstrarfjármunir	15	115.096	83.056
Aðrar eignir	16	14.891	16.020
Eignir samtals		<u>8.864.113</u>	<u>8.374.125</u>
Skuldir			
Almenn innlán	17	7.823.283	7.522.207
Víkjandi lán	18	0	63.600
Tekjuskattsskuldbinding	10	18.831	9.443
Aðrar skuldir	19	140.727	79.014
Skuldir samtals		<u>7.982.842</u>	<u>7.674.264</u>
Eigið fé			
Stofnfé	20	159.340	149.696
Endurmat fastafjármuna		60.103	34.778
Varasjóður		661.828	515.388
Eigið fé samtals		<u>881.271</u>	<u>699.862</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>8.864.113</u>	<u>8.374.125</u>

Eiginfjáryfirlit

	Stofnfé	Varasjóður	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 2018				
Eigið fé 1. janúar 2018	149.696	515.388	34.778	699.862
Endurmat stofnfjár	3.031	(3.031)		0
Greiddur arður		(6.196)		(6.196)
Endurmat fastafjármuna			27.749	27.749
Upplausn endurmats		2.424	(2.424)	0
Innlausn stofnfjár	(2.522)			(2.522)
Nýtt stofnfé	9.135			9.135
Hagnaður ársins		153.243		153.243
Eigið fé 31.12.2018	159.340	661.828	60.103	881.271
Breytingar á eigin fé 2017				
Eigið fé 1. janúar 2017	102.703	468.977		571.680
Endurmat stofnfjár	1.691	(1.691)		0
Greiddur arður		(4.146)		(4.146)
Endurmat fastafjármuna			35.488	35.488
Upplausn endurmats		710	(710)	0
Leiðrétting á stofnfé vegna fyrra árs	611	(611)		0
Innlausn stofnfjár	(584)			(584)
Nýtt stofnfé	45.276			45.276
Hagnaður ársins		52.149		52.149
Eigið fé 31.12.2017	149.696	515.388	34.778	699.862

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		153.243	52.149
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(389.650)	(337.511)
Tekjuskattsskuldbinding, breyting		2.451	1.146
Virðisrýrnun útlána og fullnustueigna	12	26.661	37.872
Afskrift rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna	15	12.391	7.511
		<u>(194.904)</u>	<u>(238.833)</u>
Útlán og kröfur, breyting		(1.055.278)	(1.260.312)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		179	41.322
Fastafjármunir til sölu, breyting		70.000	(38.526)
Aðrar eignir, breyting		1.129	2.355
Innlán, breyting		248.692	1.215.648
Hlutabréf, breyting		(9.014)	0
Aðrar skuldir, breyting		61.713	3.810
		<u>(877.482)</u>	<u>(274.535)</u>
Innheimtir vextir		582.132	511.155
Greiddir vextir		(161.554)	(153.733)
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>(456.905)</u>	<u>82.886</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptur hugbúnaður	15	(27.789)	(12.298)
		<u>(27.789)</u>	<u>(12.298)</u>
Fjármögnunarahreyfingar			
Víkjandi lán	18	(63.600)	1.084
Arður af stofnfé		(6.196)	(4.146)
Nýtt stofnfé		9.135	45.276
Innleyst stofnfé		(2.522)	(584)
		<u>(63.183)</u>	<u>41.629</u>
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		(547.876)	112.218
Handbært fé í byrjun árs		2.575.996	2.463.778
Handbært fé í lok ársins		<u>2.028.120</u>	<u>2.575.996</u>

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálfyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði og fasteignir hafa verið endurmetnar. Þær eignir sem um ræðir eru markaðsskuldabréf og hluteildarskírteini verðbréfasjóða. Ársreikningurinn fyrir árið 2018 er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti. Hafi útlán verið meira en þrjá mánuði í vanskilum eða metin í sérstakri tásáhættu er hætt að tekjufæra vexti af þeim.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

Skýringar

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskodað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er hærra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirtis endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekkt hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívinnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrrí ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Skýringar

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Endanlegar afskrifir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Viðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn sjóðsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækkunar hvor á annarri ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Fjársýsluskattur

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náninni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru að áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

Besta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggjast eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi færir sparisjóðurinn hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir utan fasteigna eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnun. Fasteignir hafa verið endurmetnar m.v. markaðsverð.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

c) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld og tæki.....	5 ár
Bifreiðar	10 ár
Hugbúnaður	5 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

Skýringar

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu er eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar er í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

2.16 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að ústreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarsjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.17 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáraðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn viðskiptakostnaður, færð til lækkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðsstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðsstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

Skýringar

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	2018	2017
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	87.375	112.641
Lán og kröfur.....	516.213	410.195
Vaxtatekjur samtals	603.588	522.836
Innlán frá lánastofnunum.....	314	301
Víkjandi lán.....	5.018	4.266
Innlán.....	208.607	180.758
Vaxtagjöld samtals	213.938	185.325
Hreinar vaxtatekjur.....	389.650	337.511

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	2018	2017
Útlán.....	7.640	7.087
Ábyrgðapóknun.....	1.984	1.717
Aðrar þjónustutekjur.....	35.700	32.657
Þjónustutekjur samtals	45.323	41.461
Önnur þjónustugjöld.....	13.809	15.166
Þjónustugjöld samtals	13.809	15.166
Hreinar þjónustutekjur.....	31.515	26.295

6. Hrein gjöld af öðrum fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig:	2018	2017
Hagnaður af innlausn Tryggingasjóðs sparisjóða.....	94.679	0
Gangvirðisbreyting á hlutabréfum og skuldabréfum.....	(109)	(40)
Hreinar tekjur, (hrein gjöld) af öðrum fjáreignum og fjárskuldum samtals	94.569	(40)

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	2018	2017
Umboðslaun.....	5.537	5.405
Tekjur af fullnustueignum.....	0	3.454
Ýmsar tekjur.....	3.196	3.018
	8.733	11.877

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2018	2017
Laun	90.435	76.060
Launatengd gjöld	26.983	22.065
	117.419	98.125

Skýringar

8. Starfsmannamál (framhald)

Laun og þóknanir til stjórnenda sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	2018		2017	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í árslok	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í árslok
Sparisjóðsstjóri.....	13.938	150	13.407	147
Stjórnarformaður.....	1.760	1.973	1.696	1.934
Stjórnarmenn.....	3.745	3.376	3.653	3.310
	<u>19.443</u>	<u>5.499</u>	<u>18.756</u>	<u>5.391</u>

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	2018	2017
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu.....	12,1	11,5
Stöðugildi í árslok.....	9,3	10,5

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	2018	2017
Tölvuþjónusta.....	86.351	84.412
Endurskoðunarkostnaður.....	10.810	10.259
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	21.688	21.074
Lögfræðiþjónusta.....	1.263	1.446
Húsnæðis- og skrifstofukostnaður.....	8.629	8.495
Markaðskostnaður.....	12.194	5.633
Póstur og sími.....	7.211	7.942
Gjöld vegna fullnustueigna.....	2.106	85
Annar kostnaður.....	29.507	28.074
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>179.759</u>	<u>167.420</u>

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	2018	2017
Endurskoðun	4.347	4.120
Könnun árshlutareiknings.....	1.277	1.302
Innri endurskoðun.....	3.251	3.685
Önnur þóknun.....	1.934	1.151
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	<u>10.810</u>	<u>10.259</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi og könnun á árshlutareikningum auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

Skýringar

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur hefur verið reiknaður og færður í ársreikninginn. Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2018 er 37,7 millj kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2018		2017	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	193.361		65.378	
Tekjuskattur af afkomu ársins	38.672	20,0%	13.076	20,0%
Aðrar breytingar	1.446	0,7%	154	0,1%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>40.118</u>	20,7%	<u>13.230</u>	20,1%

Skattur í efnahagsreikningi:

	Skuld
Tekjuskattsskuldbinding.....	<u>18.831</u>

Breyting tekjuskattsskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	Inneign/skuld
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 1.1.2017.....	(575)
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2017.....	13.230
Tekjuskattsskuldbinding vegna endurmats 2017.....	8.872
Tekjuskattur til greiðslu.....	<u>(12.084)</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 31.12.2017.....	9.443
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2018.....	38.672
Tekjuskattsskuldbinding vegna endurmats.....	8.383
Tekjuskattur til greiðslu.....	<u>(37.666)</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 31.12.2018.....	<u>18.831</u>

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarbær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	31.12.2018	31.12.2017
Yfirdráttarlán.....	1.043.754	854.279
Óverðtryggð skuldabréf.....	3.211.446	2.553.924
Verðtryggð skuldabréf.....	<u>2.400.009</u>	<u>2.196.932</u>
	<u>6.655.209</u>	<u>5.605.136</u>

Skýringar

12. Útlán og kröfur (framhald)

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	31.12.2018	31.12.2017
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	5%	7%
Sjávarútvegur	7%	8%
Verslun	2%	2%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	7%	5%
Samgöngur og flutningar.....	1%	1%
Þjónustustarfsemi	12%	15%
Ferðaþjónusta.....	13%	12%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	53%	50%
	100%	100%

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 31.12.2018	Samtals 31.12.2017
Afskriftareikningur í ársbyrjun	191.205	58.833	250.037	225.225
Bakfærð vaxtafrysting.....	0	0	0	14.153
Virðisrýrnun útlána og krafna á árinu.....	16.177	10.484	26.661	37.872
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(57.903)	0	(57.903)	(27.213)
Afskriftareikningur í lok ársins	149.478	69.317	218.795	250.037

Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánnum og veittum ábyrgðum.....	2,2%	1,0%	3,2%	4,2%
--	------	------	------	------

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	394	573
	394	573

Hlutabréf

	31.12.2018	31.12.2017
Óskráð hlutabréf.....	22.027	13.013
	22.027	13.013

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,7%	13.400	6.700
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík.....	0,3%		3.298
Landsbankinn hf.....		489	489
Sparisjóður Höfðhverfinga ses.....	2,8%	9.014	9.014
Auðkenni ehf.....		2.037	2.526
Staða í lok árs.....		24.940	22.027

Skýringar

14. Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Fullnustueignir	0	70.000

Fullnustueignir samanstanda af eignum sem sparisjóðurinn hefur innleyst til fullnustu krafna. Þessar eignir eru í tímabundinni eigu sjóðsins og eru metnar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist. Eignir voru seldar 2018 og átti sjóðurinn engar slíkar í árslok.

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1. janúar - 31. desember 2018:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun	104.159	38.004	10.332	152.494
Matsbreyting eigna í endurmati	34.687	0	0	34.687
Eignfært á árinu	0	0	27.789	27.789
Staða í lok ársins	138.846	38.004	38.120	214.969
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	27.466	29.520	2.120	59.106
Afskrift ársins	2.180	2.586	7.624	12.391
Staða í lok ársins	29.646	32.106	9.745	71.497
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	76.693	8.484	8.211	93.388
Bókfært verð í lok ársins	109.199	5.897	28.376	143.472
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	10-20%	

Fasteignamat húseigna í árslok nam 56,7 milljónum króna. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 211,8 milljónum króna. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 34,3 milljónir króna í árslok.

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Önnheimtar tekjur.....	14.891	16.020
	14.891	16.020

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Öbundin innlán.....	5.906.700	5.790.234
Bundin innlán.....	1.916.583	1.731.973
	7.823.283	7.522.207

Skýringar

20. Eigið fé (framhald)

Vogunarhlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarhlutfall. Vogunarhlutfall sjóðsins í árslok 2018 er 9% en samkvæmt lögnum skal vogunarhlutfall ekki fara undir 3%.

Vogunarhlutfall reiknast þannig:	31.12.2018	31.12.2017
Eigið fé liður 1.....	843.392	699.373
Áhættuskuldbindingar:		
Liðir innan efnahags.....	9.158.012	8.548.253
Liðir utan efnahags.....	218.591	232.024
Frádráttarliðir eiginfjárþáttar 1.....	(9.503)	(489)
Heildar áhættuskuldbindingar	9.367.100	8.779.788
Vogunarhlutfall.....	9,00%	7,97%

21. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila í lok desember 2018 námu 260,4 milljónum króna en innlán 15,1 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

22. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	31.12.2018	31.12.2017
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	194.264	206.817
Ónýttar heimildir kreditkorta.....	339.212	310.377
Ónýttar yfirdráttarheimildir	301.426	305.001
	834.902	822.195

23. Áhættugreining

23.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásætlanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjáraáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádræginni varúðarfærslu.

23.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatataka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásætlanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

Skýringar

23.3 Eftirlit og stýring lausafjánhættu

Lausafjánhætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjánhættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjánhættu með skýrslum um lausafjánhlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjánhlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

31.12.2018	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.858.085				1.858.085
Kröfur á lánastofnanir.....	170.035				170.035
Útlán og kröfur	749.533	581.921	1.722.902	3.600.852	6.655.209
Skuldabréf.....	394				394
Hlutabréf.....	22.027				22.027
Aðrar fjáreignir.....	14.891				14.891
	2.814.965	581.921	1.722.902	3.600.852	8.720.641
Almenn innlán.....	6.584.353	509.487	380.147	349.297	7.823.283
Aðrar skuldir.....	140.727				140.727
	6.725.080	509.487	380.147	349.297	7.964.011
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(3.910.115)	72.434	1.342.756	3.251.555	756.630
31.12.2017	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	2.496.544				2.496.544
Kröfur á lánastofnanir.....	79.452				79.452
Útlán og kröfur	631.264	571.210	1.431.219	3.013.645	5.605.136
Skuldabréf.....	573				573
Hlutabréf.....	13.013				13.013
Aðrar fjáreignir.....	16.020				16.020
	3.236.866	571.210	1.431.219	3.013.645	8.210.738
Almenn innlán.....	6.458.520	514.414	230.192	319.081	7.522.207
Aðrar skuldir.....	79.014				79.014
	6.537.534	514.414	230.192	319.081	7.601.221
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(3.300.668)	56.796	1.201.027	2.694.564	609.516

23.5 Eftirlit og stýring markaðsáætta

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáætta í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáætta er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

23.6 Vaxtaáætta

Vaxtaáætta ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem ber fasta vexti nam 359 millj kr. í lok desember 2018 (2017: 557 millj kr.).

23.7 Verðbólguáætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu 2.439 millj kr. í lok desember 2018 (2017: 2.189 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 1.879 millj kr. (2017: 1.698 millj kr.)

23.8 Gjaldeyrissáætta

Gjaldeyrissáætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrissáætta og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 131 millj kr. í lok desember 2018 (2017: 46 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 58 millj. kr. (2017: 30 millj kr.)

23.9 Rekstraráætta

Rekstraráætta er áætlað sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjárhætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráætta innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

23.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhattu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótadilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótadilaáhætta endurspeglar í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opin fyrir mótadilaáhattu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttar yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Í árslok 2017 voru markmið sjóðsins að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina færu ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárgrunni skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum. Í lok árs 2018 voru engar áhættuskuldbindingar umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárgrunni. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

Þann 31. desember 2018 voru 2 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar (2017: 6 viðskiptamenn) en reglum var breytt á árinu 2014 þannig að innstæður í fjármálafyrirtækjum teljast til stórra áhættuskuldbindinga en þær mega fara yfir 25% af eigin fé þó hæst í 500 milljónir en samt aldrei hærri en eigið fé sjóðsins.

	Fjöldi	31.12.2018	31.12.2017
Stórar áhættuskuldbindingar vegna innstæðna í fjármálafyrirtækjum.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar umfram 20% af eiginfjárgrunni.....	0	0	0
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af eiginfjárgrunni.....	2	282.998	635.304
Samtals.....	2	282.998	635.304
Hlutfall af eiginfjárgrunni.....		32,1%	86,2%

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að hlutverk hans sé að stunda sjálfbæra svæðisbundna fjármálastarfsemi á grundvelli samfélagslegrar ábyrgðar, starfsemi sem stendur vörð um og þróar atvinnulíf, mannlíf og velferð svæðisins. Af þessu má sjá að sjóðurinn leggur áherslu m.a. á umhverfis-, félags- og starfsmannamál til að geta að velferð og mannlífi. Jafnframt er lögð mikil áhersla á að vörur og þjónusta hans sé ekki nýtt til peningaþvættis, fjármögnunar hryðjuverka, spillingar- eða mútumála með því að starfsmenn leggi sig fram um að þekkja sína viðskiptavini, vera í persónulegum samskiptum við þá ásamt því að fylgja reglum sem þessi mál varða. Áreiðanleiki nýrra viðskiptavina er kannaður ásamt skoðun á stærri millifærslum eða afgreiðslum þar sem mikið magn lausafjár er notað. Áhætta af misnotkun er talin lítil þó að hún sé sannarlega til staðar. Viðskiptavinir eru m.a. kannaðir út frá stöðu þeirra í þjóðfélaginu, hvort þeir hafi hlotið dóma eða umfjöllun í fjölmiðlum sem gefið gæti til kynna að þeir séu í áhættuflokkum varðandi mútuþægni, spillingu eða ólöglega starfsemi. Jafnframt þurfa viðskiptavinir að láta stofna nýja viðtakendur erlendra greiðslna í sjóðnum þannig að hægt er að kanna tilefni færsla áður en þær eru gerðar. Sjóðurinn hefur einnig sett sér siðareglur og stefnu um ráðstafanir gegn hagsmunaaðrekstrum og sett upp tilkynningarferli undir nanfleynd fyrir starfsmenn vegna óæskilegra atvika eða hegðunar.

Skýringar

24. Aðrar skuldbindingar

Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki ber sparisjóðum að ráðstafa að lágmarki 5% af hagnaði liðins árs fyrir skatt til samfélagslegra verkefna á starfssvæði sínu. Hagnaður sparisjóðsins fyrir skatt á árinu 2018 nam 193 millj. kr. og ber því að veita að lágmarki 9,5 millj. kr. til slíkra verkefna á árinu 2019. Sparisjóðurinn ráðstafaði 4,9 millj. kr. í þessi verkefni á árinu 2018 eða um 7,5% af hagnaði fyrir skatt ársins 2017 eru því færðar rúmar 4,6 millj. kr. sem skuldbinding í árslok 2018.

Styrkir vegna samfélagslegra verkefna sundurliðast þannig:

Sérgreindir styrkir:

Matarskemman.....	1.000.000
Nemendafélag Laugaskóla.....	750.000
HSSA Aðaldal.....	250.000
HSP.....	250.000
Efling.....	250.000
SSP.....	200.000
Lionsklúbbur Húsavíkur v. krabbameinsskoðunar.....	200.000
Söngkórinn Hreimur.....	200.000
	<u>3.100.000</u>

Aðrir styrkir eftir málefnum:

Menntun og menningarmál.....	656.726
Velferðarmál.....	647.999
Íþróttir og útivera.....	368.520
Aðrir styrkir.....	155.000
	<u>1.828.245</u>

Styrkir samtals 4.928.245

Skuldbinding í árslok.....	5.200.020
Reiknuð fjárhæð styrkja vegna hagnaðar ársins.....	9.668.031

25. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 26. mars 2019.